

Information till fastighetsägare om Kalix kommuns allmänna vatten och avloppstjänster

Inledning

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallad vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av Kalix kommuns allmänna avloppsanläggning (ABVA). Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Kalix kommuns allmänna VA-anläggning är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA. För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Vid nybyggnader och vid sådan ändring eller utökning av va-installation, för vilken byggnadslov krävs, gäller föreskrifter och anvisningar angående installationer för vattenförsörjning och avlopp; Boverkets Byggregler 18, BFS 2011:6 eller motsvarande.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Kalix kommun är Samhällsbyggnadsnämnden. Samhällsbyggnadsförvaltningen förvaltar den allmänna VA-anläggningen.

Verksamhetsområde

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område, verksamhetsområdet. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006: 412), i ABVA (allmänna bestämmelser) och i denna information ägare av fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämställs med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttsinnehavare.

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett vatten och avloppsabonnemang och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Huvudman kan i undantagsfall träffa avtal med annan än fastighetsägare om rätt att få använda VA-anläggningen.

Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningarna fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar, som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, t.ex. tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning. En VA-installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller särskilt avtal.

Anordningar som erfordras endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring, uppfordring eller brandförsvar, bekostas av vederbörande fastighetsägare om huvudmannen inte bestämt annat.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

Förbindelsepunkten - Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen.
Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för VA-installationen.

Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

Förbindelsepunkters lägen

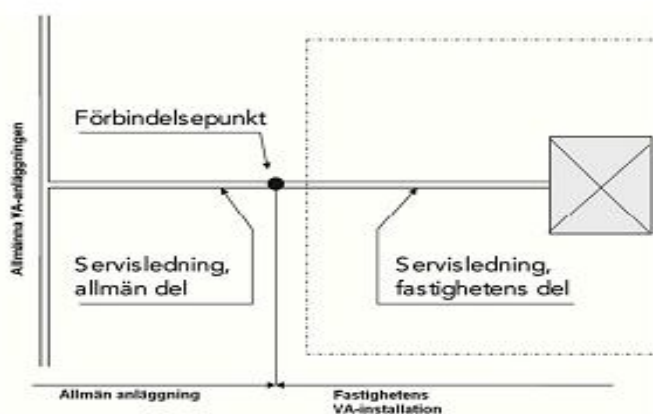
Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA-anläggningen. För varje typ av ledning som skall kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt.

För fastighet som är belägen inom stads- och byggnadsplanlagt område och vars va-installation blivit inkopplad till den allmänna anläggningen före den 1.1.1975 är förbindelsepunkten belägen på befintliga ledningar 0,5 m utanför fastighets gräns.

För dylik fastighet vars va-installation är kopplad till den allmänna, belägen inom fastighetens gräns, är förbindelsepunkt belägen på befintlig servisledning 0,5 m från den allmänna ledningen.

För fastighet som är belägen inom ej planlagt område och vars va-installation blivit inkopplad till den allmänna anläggningen före den 1.1 1975 gäller att förbindelsepunkten är belägen på befintlig servisledning 20 m från den närmast den allmänna ledningen liggande och till denna kopplade byggnadens grundmur. Med servisledning avses i detta stycke ledning som betjänar endast en fastighet.

För fastighet, vars va-installation blivit inkopplad till den allmänna anläggningen den 1.1.1975 eller senare gäller att förbindelsepunkten har de höjd- och planlägen som huvudmannen särskilt bestämmer för varje fastighet, som regel 20 m från den huvudledning till vilken anslutning skett.

I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får han acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge.

Ifråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna avloppsanläggningen utan att fastigheten försetts med en särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan sålunda inte upprättas i detta fall och meddelas fastighetsägaren. Huvudmannen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och ha underrättat fastighetsägaren om detta.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra skriftlig anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan kan göras på blankett som huvudmannen tillhandahåller eller på annat sätt som huvudmannen medger.

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Avtal om detta träffas i sådana fall med huvudmannen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är ofta att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister. Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att han skall kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter.

Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informerar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt, t.ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Andra vatteninstallationer

Det kan förekomma att fastighetsägaren förses med vatten från mer än en försörjningsanläggning t.ex. från den allmänna anläggning och egen brunn. Det förutsätts då att installationen i sådana fall ordnas så att den egna brunnens installation inte kan stå i samtidig direktförbindelse med den allmänna vattenförsörjningens installation. Växlingen från en försörjningsanläggning till en annan, får endast vara möjlig om den allmänna anläggningen är skyddad med ett fritt luftgap, så kallad bruten förbindelse, alternativt efter demontering och förnyad montering av rör och rördelar. Fastighetsägaren ansvarar för att följa europastandard SS- EN 1717, till vilket Boverket föreskrivna byggregler hänvisar till, då det gäller vatteninstallationer.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier, sprinkler och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare räkna med att huvudmannen kan klara sådana behov.

Om vattenförsörjningsanläggningen har tillräckligt med kapacitet och det i övrigt inte bedöms påverka anläggningens funktion och säkerhet har huvudmannen möjlighet att efter överkommelse medge anslutning genom särskilt avtal. Om sådan anslutning medför merkostnader för huvudmannen för att anpassa anläggningen för denna extratjänst, till exempelvis uppdimensionering av ledningar, får fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare.

Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Innan mätare – permanent eller s.k. byggvattenmätare – satts upp eller särskilt medgivande lämnats får vatten inte uttas från vattenledningsnätet.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frångkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren.

Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för, och bekosta, flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Överstiger avståndet mellan förbindelsepunkt och byggnad tio meter krävs för godkännande att mätaren placeras i mätkammare omedelbart innanför tomtgränsen, dock att om avståndet inte överstiger fyrtio meter, mätarens placering i byggnaden godtas under villkor att avstängningsventil anordnas omedelbart innanför tomtgränsen på sätt huvudmannen godkänner.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Statens valnämnd.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren. Fastighetsägaren ansvarar också för att kontinuerligt kontrollera att mätaren inte läcker, för att fastigheten inte ska drabbas av vattenskada. Skulle vattenmätaren läcka ska huvudmannen kontaktas omedelbart för åtgärd.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten som kommer från hushållsändamål exempelvis toaletter, badrum, disk- och tvättmaskiner och liknande. Karaktären av det spillvatten som kommer från industri och övrig verksamhet ska vara jämförbar med det spillvatten som kommer från hushållsändamål.

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är dock inte skyldig att ta emot spillvatten eller dagvatten vars innehåll väsentligt avviker från normalt hushållsspillvatten. För att få släppa ut sådant spillvatten eller dagvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts vanligen att avtal upprättas. Huvudmannen har riktlinjer som anger högsta tillåtna halter av oönskade ämnen som kan påverka slam och recipienter, det vill säga sjö och vattendrag. Riktlinjerna finns på Kalix kommuns hemsida www.kalix.se.

Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan

tillgodoses bättre på annat sätt.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen anmäla verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet.

I punkt 16 i ABVA har införts en bestämmelse, som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan t.ex. innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett s.k. perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag skall beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas.

Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdämning kan förekomma. Uppdämning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar.

Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdämning i ledningarna

förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD- anläggning.

Risk för översvämning

Uppdämningshöjd

Att tillfälliga uppdämningar uppstår inom enstaka delar i kommunens avloppsnät är av olika skäl inte möjligt att med säkerhet förebygga. Den högsta nivå till vilken avloppsvattnet vid uppdämning skulle stiga i en fastighets avloppsledning, om dessa vore helt täta och det inte funnes någon golvbrunn eller annan avloppsenhet under denna nivå, kallas uppdämningshöjd. Finns i källare golvbrunn eller annan avloppsenhet av normalt utförande på nivå under uppdämningshöjden (eller ledning eller anordning på ledningen under uppdämningshöjden otät), föreligger risk för källaröversvämning genom att vid uppdämning avloppsvatten strömmar ut i källaren genom golvbrunnen (eller annan avloppsenhet eller otäthet som nyss sagts).

Den uppdämningshöjd som kan ifrågakomma, kan inte anges generellt utan måste bedömas från fall till fall beroende på gatuledningens lutning och områdets avrinningsförhållanden, nedstigningsbrunnars placering, ledningens ålder och beskaffenhet m.fl. omständigheter. Som regel kan med betryggande säkerhet anges att uppdämningshöjden inte överstiger gatuplanets nivå. Undantagsvis kan dock uppdämningshöjden ligga högre vid gata som ligger i lutning och vid mycket häftiga regn. I flertalet fall ligger dock uppdämningshöjden inte alls eller endast obetydligt, t.ex. fem dm, över överkanten på avloppsledningen i gatan. Även om uppdämningshöjden endast obetydligt överstiger gatuledningens överkant, kan detta emellertid innebära risk för källaröversvämning.

Risk för uppdämning föreligger som regel endast vid mycket häftiga regn, men uppdämning kan också uppstå vid hastig snösmältning. Vidare kan under torrväder avloppsvattnet stiga i ledningarna vid tillfälliga stopp i avloppsnätet.

Där spillvatten och dagvatten (regn- och smältvatten) avleds i separata gatuledningar, påverkas källaravlopp som är anslutet till spillvattenledning dock som regel inte av regn eller snösmältning.

Är spillvattenledning otät, vilket tyvärr ofta är fallet särskilt när det gäller andra ledningar än dem som byggts fr.o.m. 1960-talets senare del, eller tillförs spillvattenledningen – med huvudmannens samtycke eller i strid med gällande bestämmelser – dagvatten från källartrappor och garagedarfarter samt dräneringsvatten, kan dock viss översvämningssrisk föreligga även när källaravlopp är anslutet till separat spillvattenledning.

Vad ovan sagts om uppdämningshöjd gäller uppdämning i det allmänna ledningsnätet. Skulle uppdämning eller stopp inträffa i servisledning för spillvatten eller inom installationen i övrigt, kan avloppsvatten strömma ut även genom avloppsenhet på nivå högre än sådan uppdämningshöjd som kan förekomma i det allmänna ledningsnätet.

Förebyggande åtgärder mot översvämningsskador

Fastighetsägare bör i eget och hyresgästers intresse vidta åtgärder för att i största möjliga utsträckning förebygga att skador uppstår inom fastigheten vid uppdämningar i ledningsnätet. Fullständigt ekonomiskt skydd mot förluster genom översvämningsskador av ifrågavarande slag har hittills inte kunnat erhållas genom försäkringar, och kommunen kan inte göras ansvarig för översvämning försåvitt den inte beror på att kommunen åsidosatt någon för kommunen åvilande skyldighet.

Att vid nyanläggning av ledningsnät och omläggning av sådana som visat sig otillräckliga vid starka regn, ge ledningarna så stora dimensioner att de kan uppta regnflöden och smältvattenmängder av varje förekommande storlek, är av teknisk-ekonomiska skäl uteslutet. Man måste därför även i framtiden vara beredd på att dagvattenförande ledningar kan komma under övertryck, varvid vattnet pressas bakvägen upp genom inloppsöppningarna. Från källare, där värdefulla varor förvaras bör avlopp därför inte vara anordnat. Sådan källare bör vara utförd med vattentäta väggar och golv.

I källare som är försedd med golvbrunn, avlopp med direkt anslutning till avloppsledning där även dagvatten är inkopplat (kombinerad ledning), bör – såvida inte särskilda åtgärder är vidtagna för att med godtagbar säkerhet hindra avloppsvatten från att tränga in i fastigheten vid övertryck i gatuledningarna – varor inte förvaras så nära golvet att de kan skadas av inträngande avloppsvatten.

Ökad trygghet nås om golvbrunnar i lågt liggande lokaler förses med för hand avstängbara ventiler eller utrustas med automatiska avstängningsanordningar. De senare bör dessutom kompletteras med möjlighet till avstängning för hand när så är önskvärt eller – i händelse den automatiska anordningen inte fungerar – nödvändigt.

Förekomsten av avstängningsventil bör skyltas på närmaste vägg med anslag i hållbart material med förslagsvis följande text: "Källaravloppet är försett med avstängningsventil som normalt ska hållas stängd och endast öppnas vid behov" respektive "Källaravloppet är försett med automatisk avstängningsventil. Om automatanordningen inte fungerar kan avloppet stängas för hand".

Inom fastighet som saknar nämnda avstängningsanordningar och som utsatts för källaröversvämningar, kan provisoriska tätningsslock av trä anordnas för golvbrunnar.

Finns wc, tvättstall eller annan liknande avloppsenhet redan installerad i källarlokal och på så låg nivå att risk för översvämning föreligger, bör sådan avloppsenhet förses med avstängningsanordningar av samma slag som ovan angivits. Befintligt wc kan eventuellt utbytas mot wc av typ som används på mindre båtar. Handmanövrerad avstängningsventil ska hållas stängd och endast öppnas vid behov samt därefter stängas igen. Anslag motsvarande vad som ovan angivits bör sättas upp vid avloppsenheten.

Då kommunen inte kan ta på sig något ansvar för olägenheter och skador som kan uppkomma till följd av källaröversvämningar i ovan avsedda fall, understryks vikten av att ägare av här aktuella fastigheter vidtar nödvändiga åtgärder för att förebygga eller minska skaderisken.

Upplysningar för bedömning av risken för uppdämning inom olika delar av den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde kan erhållas från Samhällsbyggnadsförvaltningen, tel. 0923-650 00, Kalix kommuns växel.

Risk för källaröversvämning

Vad som anförts ovan är i första hand upplysningar och anvisningar avseende fastigheter med befintlig bebyggelse och dess ingående va-installation. Vad som sagts om uppdämningshöjd gäller dock generellt.

Följande övriga åtgärder kan förslagsvis vidtas för att förhindra källaröversvämning:

- Kontakta rörinstallatör om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontrollera att regn- och smältvatten leds från byggnaden
- Invalla nedfarter till garage och andra utrymmen
- Kontrollera att eventuell intern avloppspump fungerar
- Anslut fastigheten till alarmeringscentral med larmtjänst

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster. VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, det vill säga uppgifter om vad nyanslutningar kostar, brukningsavgifter, det vill säga den årliga kostnaden, samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, t.ex. servisavstängning.

Fakturamottagare är i huvudsak fastighetsägaren om inte huvudmannen träffat särskilt avtal om annat. På begäran från fastighetsägaren och efter nyttjanderättshavarens, exempelvis hyresgäst, medgivande kan dock Samhällsbyggnadsförvaltningen sända räkningar på avgifter till nyttjanderättshavaren (hyresgäst).

Ansökan ska vara skriftlig och godkännas via avtal. Den administrativa fakturaavgiften är i enlighet med gällande VA-taxa. Fastighetsägaren har trots detta alltid full avgiftsskyldighet till huvudmannen, den kan inte överföras på annan nyttjanderättsinnehavare. Om nyttjanderättsinnehavaren flyttar eller inte följer de föreskrifter som gäller sänds räkningarna till fastighetsägaren som är betalningsansvarig enligt vad som sagts i styckena ovan.

Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn inte tillföras den allmänna avloppsanläggningen.

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska kontrolleras regelbundet och tömmas så ofta att de alltid fyller avsedd funktion.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självantmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Rörmaterial i vattenservis

Där allmän del av renvattenservis enligt huvudmannens bestämmande utförs av koppar, får fastighetens del av servisledning inte utföras av förzinkat stål.

Åtgärder vid fel på installation

Är det oklart om fel på servisledning uppstått på fastighetens del eller på den allmänna delen av servisledningen, gör fastighetsägaren först låta undersöka om felet finns på fastighetens del av servisledningen. Visar det sig att felet finns på den allmänna delen betalar huvudmannen skälig del av undersökningskostnaden. Om å andra sidan fastighetsägaren förmenar att felet finns på den allmänna delen, men det vid huvudmannens undersökning visar sig att så inte är fallet, debiterar huvudmannen fastighetsägaren motsvarande kostnad.